

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 3 oktober 2023
(OR. en)

12631/23

LIMITE

CORLX 840
CFSP/PESC 1200
COARM 231

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: BESLUIT VAN DE RAAD betreffende steun van de Unie voor activiteiten van het Wapenhandelsverdragsecretariaat ter ondersteuning van de uitvoering van het Wapenhandelsverdrag

BESLUIT (GBVB) 2023/... VAN DE RAAD

van ...

**betreffende steun van de Unie voor activiteiten van het Wapenhandelsverdragsecretariaat
ter ondersteuning van de uitvoering van het Wapenhandelsverdrag**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name op artikel 28, lid 1, en artikel 31, lid 1,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het Wapenhandelsverdrag (het “WHV”) is op 2 april 2013 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN) aangenomen en is op 24 december 2014 in werking getreden. Alle lidstaten van de Unie zijn partij bij het WHV (“staten die partij zijn”).
- (2) Met het WHV wordt beoogd de hoogst mogelijke gemeenschappelijke internationale normen vast te stellen om de legale handel in conventionele wapens te reglementeren of de reglementering ervan te verbeteren en de illegale handel in conventionele wapens te voorkomen en uit te bannen, en het oneigenlijk gebruik van die wapens te voorkomen. De belangrijkste uitdagingen zijn de daadwerkelijke uitvoering ervan door de partijen en de universalisering ervan, gelet op het feit dat de reglementering van de internationale wapenhandel per definitie een mondiale aangelegenheid is. Als bijdrage tot het aanpakken van die uitdagingen heeft de Raad Besluit 2013/768/GBVB¹ vastgesteld, en aldus het werkterrein van de Unie op het gebied van bijstand bij uitvoercontrole uitgebreid met activiteiten die specifiek verband houden met het WHV. Dat besluit werd gevolgd door Besluiten (GBVB) 2017/915² en (GBVB) 2021/2309³ van de Raad over voorlichtingsactiviteiten van de Unie ter ondersteuning van de uitvoering van het WHV.

¹ Besluit 2013/768/GBVB van de Raad van 16 december 2013 betreffende EU-activiteiten ter ondersteuning van de uitvoering van het Wapenhandelsverdrag, in het kader van de Europese veiligheidsstrategie (PB L 341 van 18.12.2013, blz. 56).

² Besluit (GBVB) 2017/915 van de Raad van 29 mei 2017 over activiteiten van de Unie ter ondersteuning van de uitvoering van het Wapenhandelsverdrag (PB L 139 van 30.5.2017, blz. 38).

³ Besluit (GBVB) 2021/2309 van de Raad van 22 december 2021 over voorlichtingsactiviteiten van de Unie ter ondersteuning van de uitvoering van het Wapenhandelsverdrag (PB L 461 van 27.12.2021, blz. 78).

- (3) In het WHV is bepaald dat een secretariaat (het “WHV-secretariaat”) wordt opgericht om de staten die partij zijn bij te staan bij de daadwerkelijke uitvoering van het WHV. Het WHV-secretariaat ontvangt de verslagen, stelt ze beschikbaar en verspreidt ze overeenkomstig het bepaalde in het WHV; het houdt de lijst van nationale contactpunten bij en stelt ze ter beschikking van de staten die partij zijn; het vergemakkelijkt de afstemming van aanbiedingen van en verzoeken om bijstand voor de uitvoering van het WHV en bevordert de internationale samenwerking, zoals gevraagd; het vergemakkelijkt het werk van de Conferentie van de staten die partij zijn, door onder meer regelingen te treffen en de nodige diensten te verlenen voor vergaderingen in het kader van het WHV; en het voert andere taken uit zoals besloten door de Conferenties van de staten die partij zijn. Het WHV-secretariaat beheert ook het vrijwillig trustfonds dat door de staten die partij zijn is opgericht krachtens artikel 16, lid 3, van het WHV om de verzoekende staten die partij zijn bij te staan wanneer zij internationale bijstand nodig hebben bij de uitvoering van het WHV, alsook het sponsoringprogramma van het WHV, dat was opgezet om de deelname van vertegenwoordigers van de staten aan de bijeenkomsten van het WHV te vergemakkelijken.
- (4) In de integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie van 2016 en het strategisch kompas voor veiligheid en defensie van 2022 heeft de Unie zich ertoe verbonden op te komen voor een op regels gebaseerde internationale orde die multilateralisme als basisbeginsel en de VN als kern heeft. De Unie staat volledig achter de uitbreiding van lidmaatschap, de universalisering, de volledige uitvoering en handhaving van multilaterale verdragen inzake ontwapening, non-proliferatie en wapenbeheersing, waaronder het WHV. In het kader van die overkoepelende beleidsdoelstellingen past de steun voor het WHV-secretariaat goed binnen de specifieke doelstelling om het multilaterale stelsel dat ten grondslag ligt aan een verantwoorde wapenhandel te versterken.

- (5) Het WHV-secretariaat is goed geplaatst om contacten te onderhouden met alle multilaterale, regionale, nationale en maatschappelijke belanghebbenden die projecten uitvoeren ter ondersteuning van de universalisering en uitvoering van het WHV. De Unie verstrekt ook al heel lang bijstand bij uitvoercontroles voor goederen voor tweeërlei gebruik en ondersteunt zo de ontwikkeling van juridische kaders en institutionele capaciteiten voor de instelling en handhaving van doeltreffende uitvoercontroles op goederen voor tweeërlei gebruik en op militaire goederen. Het WHV-secretariaat moet ervoor zorgen dat zijn projecten een aanvulling vormen op de bestaande programma's van de Unie in het kader van bijstand voor uitvoercontroles van goederen voor tweeërlei gebruik en van wapens, zoals de in Besluit (GBVB) 2021/2309 bedoelde programma's.
- (6) Op 16 april 2021 heeft de Raad Besluit (GBVB) 2021/649¹ betreffende steun van de Unie voor activiteiten van het WHV-secretariaat ter ondersteuning van de uitvoering van het WHV vastgesteld. Krachtens dat besluit, verleent de Unie steun voor: capaciteitsopbouw van nationale contactpunten voor het WHV; het vaststellen van een "deskundigenrooster" ("opleiden van opleiders"), zodat de capaciteit van lokale en regionale WHV-deskundigen om op lokaal en regionaal niveau advies en opleiding te verstrekken over de uitvoering van het WHV, groter wordt; en het opzetten van een databank om de behoeften en middelen voor bijstand bij de uitvoering van het WHV op elkaar af te stemmen.

¹ Besluit (GBVB) 2021/649 van de Raad van 16 april 2021 betreffende steun van de Unie voor activiteiten van het WHV-secretariaat ter ondersteuning van de uitvoering van het Wapenhandelsverdrag (PB L 133 van 20.4.2021, blz. 59).

- (7) Aangezien Besluit (GBVB) 2021/649 van de Raad op 20 oktober 2023 vervalt en aangezien de financiële situatie van het WHV moeilijk blijft omdat de bijdragen van een aantal staten die partij zijn achterwege blijven, is het belangrijk dat de steun van de Unie wordt voortgezet. Deze steun moet gericht zijn op: de opleiding van nationale en regionale deskundigen die hoogwaardige opleidingen en bijstand bij de uitvoering kunnen verlenen aan staten die partij zijn, met inbegrip van projecten in het kader van het vrijwillig trustfonds; en op een betere naleving van de rapportageverplichtingen van het WHV door de staten die partij zijn, onder meer door het tempo te verhogen waarin jaarlijkse en initiële verslagen van het WHV worden ingediend. Daarnaast zal de databank om de behoeften en middelen op elkaar af te stemmen, na de voor 2023 geplande lancering, ondersteuning van het WHV-secretariaat nodig hebben voor het onderhoud ervan,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Ter ondersteuning van de daadwerkelijke uitvoering en universalisering van het Wapenhandelsverdrag (het “WHV”), steunt de Unie het WHV-secretariaat in zijn activiteiten die de volgende doelstellingen hebben:
 - verlenen van steun aan staten die partij zijn bij het WHV (“staten die partij zijn”) om hun systemen voor de controle op wapenoverdrachten te versterken ten behoeve van de daadwerkelijke uitvoering van het WHV;
 - versterken van de institutionele structuur van het WHV-secretariaat als voornaamste orgaan om de staten die partij zijn bij te staan bij de uitvoering van het WHV.
2. Ter verwezenlijking van de in lid 1 genoemde doelstellingen ondersteunt de Unie de volgende projectactiviteiten:
 - a) opleiden van nationale en regionale WHV-deskundigen om de staten die partij zijn te ondersteunen bij de uitvoering van het WHV op nationaal niveau;
 - b) versterken van het inzicht van de staten die partij zijn in de WHV-rapporteringsverplichtingen en van het vermogen om aan die verplichtingen te voldoen, onder meer door de ontwikkeling van vrijwillige richtsnoeren en opleidingsmateriaal, praktische workshops en de coördinatie van andere internationale bijstand;

- c) onderhouden van de databank voor het matchen van aanbiedingen en verzoeken om bijstand met het oog op de uitvoering van het WHV.

In de bijlage staat een nadere omschrijving van deze projectactiviteiten.

Artikel 2

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de “hoge vertegenwoordiger”) is belast met de uitvoering van dit besluit.
2. De technische uitvoering van de in artikel 1, lid 2, bedoelde projectactiviteiten wordt toevertrouwd aan het WHV-secretariaat.
3. Het WHV-secretariaat voert zijn taak uit onder de verantwoordelijkheid van de hoge vertegenwoordiger. De hoge vertegenwoordiger treft daartoe de nodige regelingen met het WHV-secretariaat.

Artikel 3

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van de in artikel 1, lid 2, bedoelde projectactiviteiten bedraagt 1 298 000,00 EUR.

2. Uitgaven die uit het in lid 1 genoemde referentiebedrag worden gefinancierd, worden beheerd overeenkomstig de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de begroting van de Unie.
3. De Commissie houdt toezicht op het correcte beheer van het in lid 1 bedoelde financieel referentiebedrag. Daartoe sluit zij de nodige overeenkomst met het WHV-secretariaat. In de overeenkomst wordt bepaald dat het WHV-secretariaat de zichtbaarheid van de bijdrage van de Unie moet waarborgen, in een mate die overeenstemt met de omvang ervan.
4. De Commissie stelt alles in het werk om de in lid 3 bedoelde overeenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden en van de datum van sluiting van de overeenkomst.

Artikel 4

1. De hoge vertegenwoordiger brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van de geregelde verslagen die worden opgesteld door het WHV-secretariaat. De verslagen vormen de grondslag voor de evaluatie door de Raad.
2. De Commissie geeft informatie over de financiële aspecten van de uitvoering van de in artikel 1, lid 2, bedoelde projectactiviteiten.

Artikel 5

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Het vervalt 24 maanden na de in artikel 3, lid 3, bedoelde datum van sluiting van de overeenkomst of zes maanden na de vaststelling ervan, indien die overeenkomst niet binnen die periode is gesloten.

Gedaan te ...,

Voor de Raad

De voorzitter

BIJLAGE

[...]

